



Retaule de Sant Roc

L'Hospitalet de Llobregat

Ubicació

Comarca:	Barcelonès
Lloc/Adreça:	Museu de l'Hospitalet (Carrer de Joan Pallarès, 38 - 08901 - L'Hospitalet de Llobregat)
Alçada:	14
Coordenades:	
Latitud:	41.36106
Longitud:	2.09728
UTM Est (X):	424495
UTM Nord (Y):	4579232

Classificació

Número de fitxa	08101 - 311
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Renaixement Modern
Segle	XVI
Any	1591
Autoria de l'element:	Jaume Huguet I
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Restaurat l'any 1998 per Gonzalo Sanz.
Protecció	Física
Accés	Restringit
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Titular:	Museu de l'Hospitalet (Carrer de Joan Pallarès, 38 - 08901 - L'Hospitalet de Llobregat)
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dt., 09/01/2018 - 01:00

Descripció

Retaule renaixentista del segle XVI atribuït a Jaume Huguet del que només es conserven sis taules, al Museu d'Història de l'Hospitalet. La única descripció general que hi ha és la que va fer mossèn Guiu: «A la dreta hi ha St. Cristòfol i a l'esquerra St. Jaume. A la part superior, diferents passos de la vida del Sant». Per unes reparacions posteriors es pot deduir que al cim hi havia un Sant Crist, possiblement escultòric, i al centre una imatge escultòrica de Sant Roc que s'esmenta a les notes de Mn. Guiu i també a les Visites Pastorals, però que no es conserva.

De les sis taules conservades, quatre són escenes de la vida del sant: Naixement de sant Roc (H-89), Sant Roc reparteix els seus béns entre els pobres (H-84), Sant Roc assisteix els malalts de pesta (H-85), i mort de sant Roc a la presó (H-86); les altres dues representen sant Cristòfol i sant Jaume.

En la taula on Sant Roc reparteix els seus béns entre els pobres, es representa al sant en el centre del quadre, dret, de front i d'aspecte jove. Porta una capa vermella i un bastó més alt que ell. Amb la mà esquerra aguanta una bossa i amb la dreta fa caritat. L'envolten, en actitud de demanar, dos homes a primer terme, un d'ells amb crosses i dues dones a segon terme. Davant del sant hi ha un infant i al seu costat dret, un gos. A dalt i al fons les muralles i edificacions d'una ciutat.

En la taula on Sant Roc assisteix els malalts de pesta es representa al sant en el centre del quadre, de perfil, amb barba, porta una capa vermella i un capell de pelegrí a l'esquena. Amb la mà esquerra aguanta el bàcul o bastó i la capa; i amb la dreta beneeix. A ambdós costats hi ha dos malalts enllitats. L'un resa, l'altre agafa la capa del Sant. Damunt l'enrajolat hi ha un malalt estès. Darrera el Sant un gos.

En la taula on es representa la mort de sant Roc a la presó, el sant vesteix una túnica. És assegut en actitud de resar. Té els peus fixats per una fusta davant la qual hi ha el gos. Al darrera i a terra hi ha el capell i el bastó. A cada costat del sant hi ha un àngel. De la boca li surt l'ànima conduïda per dos àngels petits. A l'extrem esquerra i a dalt hi ha una gran reixa de presó amb un home que mira.

En la taula on es representa el naixement de sant Roc, centra el quadre una dona asseguda amb un infant al braç dret, amb un braser als peus. Al costat, hi ha una dona agenollada que aguanta un bolquer. Al darrera una altra de dreta estén la mà. Al fons un llit amb dosser amb una dona asseguda i una altra que li ofereix una escudella. Les altres dues taules són la representació de Sant Jaume (H-87) i Sant Cristòfol (H-88).

Observacions:

Sant Roc neix a Montpeller cap al 1350, quan aquesta ciutat formava part de la Corona d'Aragó, en el temps de Pere el Cerimoniós. De molt jove queda orfe, reparteix la seva fortuna entre els pobres i marxa a Roma en peregrinació. Pel camí troba moltes ciutats afectades per la pesta i en comptes de fugir, hi entra per ajudar els malalts, molts dels quals guaria amb la senyal de la creu. A Roma hi està tres anys. De tornada a Montpeller es troba les ciutats del nord d'Itàlia afectades per epidèmies. Novament ajuda els empestats fins que li encomanen a ell mateix el mal. Llavors, es refugia al bosc per tal de morir sense contagiar ningú. Déu no l'abandona i li envia un àngel que el cuida i un gos que prenia cada dia un pa del seu amo i el duia al sant. Un cop guarit, continua el seu camí i en arribar a Montpeller no és reconegut i l'empresonen acusat d'espionatge. Després de passar uns quants anys a la presó, l'escarceller el trobà un dia mort però envoltat d'una resplendor sobrenatural.

Història

És producte de l'encàrrec de la confraria del mateix nom, creada a L'Hospitalet l'any 1568 i que a les Visites Pastorals s'esmenta com «la dels estrangers». Jaume Codina (1976) assenyala que el 1553 els forasters sobrepassen la meitat de la població i que gairebé tots són francesos. A les masies són els mossos i a la vila

ocupen l'artesanat. Constitueixen el braç o tall menor. De fet es pot veure una relació directa entre l'epidèmia de pesta desfermada a Catalunya l'any 1589 i la construcció del retaule (1591)

Bibliografia

- AA.VV (2001). El Retaule de sant Roc de L'Hospitalet, Museu d'Història de L'Hospitalet de Llobregat. [<http://www.l-h.cat/gdocs/d9511032.pdf>]
- ABRIL VILAMALA, Irene (2017). Devocions pintades. Les taules del Museu d'Història de l'Hospitalet procedents de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Mèrida (finals del segle XVI-primera meitat del segle XVII). 31 beca de recerca de l'Hospitalet (2016).
- CODINA, Jaume (1970). L'Hospitalet de Llobregat 1573-1632. Ajuntament de l'Hospitalet.
- CODINA, Jaume (1976). Curs d'introducció metodològica a la Història de l'Hospitalet de Llobregat. Barcelona. Ajuntament de l'Hospitalet.
- CODINA, Jaume (2001). L'Hospitalet al tombant del segle XVI ; dins AAVV. El Retaule de Sant Roc de L'Hospitalet; Museu d'Història de L'Hospitalet de Llobregat. [<http://www.l-h.cat/gdocs/d9511032.pdf>]
- GARRIGA, Joaquim (2001); El retaule de sant Roc, el taller dels Jaume Huguet I i II i la pintura catalana a les darreries del cinc-cent; dins AAVV. El Retaule de Sant Roc de L'Hospitalet; Museu d'Història de L'Hospitalet de Llobregat. [<http://www.l-h.cat/gdocs/d9511032.pdf>]
- LOSCOS SOLÉ, Puri. El retaule de Sant Roc de l'Hospitalet, patrimoni de la ciutat. L'Hospitalet de Llobregat ; dins AAVV. El Retaule de Sant Roc de L'Hospitalet; Museu d'Història de L'Hospitalet de Llobregat. [<http://www.l-h.cat/gdocs/d9511032.pdf>]
- SANZ, Gonzalo (2001). La restauració del retaule de Sant Roc de L'Hospitalet ; dins AAVV. El Retaule de Sant Roc de L'Hospitalet; Museu d'Història de L'Hospitalet de Llobregat. [<http://www.l-h.cat/gdocs/d9511032.pdf>]
- SUÁREZ, Alícia. Les taules de sant Roc del Museu d'Història de l'Hospitalet ; dins AAVV. El Retaule de Sant Roc de L'Hospitalet; Museu d'Història de L'Hospitalet de Llobregat. [<http://www.l-h.cat/gdocs/d9511032.pdf>]
- <http://www.museul-h.cat/detallCatalog.aspx?19PfJubGc6cGoHmlqSu4RfjSCrdy...>



